

**UITNODIGING SYMPOSIUM
vrijdag 9 oktober 2015**

Jachtcultuur en landgoederen

**Een inventarisatie van
historisch, hedendaags en
interdisciplinair onderzoek**

Rijksuniversiteit Groningen (Leerstoel Historische Buitenplaatsen en Landgoederen), Landgoed Middachten, Stichting Twickel en de Werkgroep Adelsgeschiedenis nodigen u uit voor een symposium over jachtcultuur in Nederland. Tegenwoordig is er vaak debat tussen voor- en tegenstanders van de jacht. In dit symposium zullen diverse onderzoekers in korte lezingen inzicht geven op de positie die de jacht innam op Nederlandse landgoederen, van familietradities tot landschappelijke inrichting, maar ook hoe tegenwoordig hiermee omgegaan kan worden. Met dit symposium wil de organisatie de jachtcultuur als thema binnen wetenschappelijk onderzoek op de kaart zetten.

Kosten: € 30 (lunch en borrel). Aanmelding via info@adelsgeschiedenis.nl en door overmaken van € 30 op girorekening: NL30 INGB 0006 5604 63 t.n.v Stichting Werkgroep Adelsgeschiedenis te Zwolle o.v.v. Jachtsymposium. Er is slechts een beperkt aantal plaatsen beschikbaar.

PROGRAMMA SYMPOSIUM 9 OKTOBER 2015

Landgoed Middachten, Landgoed Middachten 3, 6994 JC De Steeg

9.30 uur Ontvangst met koffie en thee

10.00 uur Welkomstwoord door graaf Franz zu Ortenburg

10.05 uur Opening door dagvoorzitter prof. dr.Yme Kuiper, Rijksuniversiteit Groningen

Facetten van de jacht en jachtcultuur toen en thans. Van rechten en praktijken tot en met anglomanie en debat over wildbeheer.

Sessie 1

10.20 uur Dr. Conrad Gietman, wetenschappelijk medewerker Hoge Raad van Adel

Het laatste voorrecht. Adel en jacht in de Noordelijke Nederlanden

Voor Belle van Zuylen was de jacht het symbool bij uitstek van adellijke privileges. Adel, zo concludeerde ze ooit, dat is het recht om te jagen. Bijna al haar standgenoten zullen deze slotsom hebben onderschreven. Maar zij waardeerden haar volstrekt anders. Waar de verlichte *philosophe* jagen verbond met ongelijkheid en onbeschaafdheid, beschouwden zij het jachtbedrijf juist als een adellijke roeping waarin het 'wezen' van hun adeldom tot uitdrukking kwam. In mijn lezing zal ik ingaan op de vraag waarom zij de jacht in zulke termen beschreven en, in meer algemene zin, proberen de betekenis van jachtrecht en jachtpraktijk voor de adel voor het voetlicht te brengen.

10.40 uur Leon Wessels, Werkgroep Adelsgeschiedenis

Jacht & Revolutie. Jachtrechten in Twente, 1780-1815

De periode van 1780 tot 1815 was een tumultueuze tijd in de Nederlanden. Burgeroorlogen, staatsgrepen en invallen van buitenlandse legers vormden een bedreiging voor de gevestigde machtsorde. Leon Wessels demonstreert hoe conflicten en debatten over jachtrechten in Twente de verschuivende machtsverhoudingen weerspiegelen.

11.00 uur Discussie en vragen bij sessie

Sessie 2

11.20 uur Aafke Brunt, Stichting Twickel

Tradities rond jachtdagen op Twickel

Een gedeelte van de jachtterreinen rond kasteel Twickel werd bejaagd door de eigenaar. In de eerste helft van de twintigste eeuw verliepen de jachtdagen van R.F. baron Van Heeckeren en zijn echtgenote M.A.M.A. gravin van Aldenburg Bentinck volgens vaste patronen. Aan de orde komen de verschillende jachtkamers, de gasten: veelal familieleden van de kastelen Middachten, Amerongen en Zuylestein met daarnaast enkele relaties uit de omgeving, en de gewoontes rond de jachtdagen. Tegenwoordig is een deel van de jachtterreinen gereserveerd voor het bestuur van de Stichting Twickel en hun gasten. Ook rond de jachtdagen van het bestuur hebben zich tradities ontwikkeld.

11.40 uur Dr. Elyze Storms-Smeets, Rijksuniversiteit Groningen

Geschillen rond de jacht. Het jachtlandschap van Middachten en Hof te Dieren

Cartografische en historisch geografische analyse van het jachtlandschap van Middachten en het nabijgelegen Hof te Dieren, dat sinds 1647 lange tijd eigendom was van de Oranjes. Reiner van Raesfeld, heer van Middachten, had de Rouwenberg aan Willem II verkocht, dat vervolgens werd opgenomen in de beroemde wildbaan van Hof te Dieren. Ondanks de goede relatie tussen de heren van Middachten en de Oranjes waren er ook geschillen in verband met recht op schaapsdrift vanuit Middachten en de jacht vanuit Hof te Dieren.

12.00 uur Discussie en vragen bij sessie

12.30 uur Lunch

13.30 uur Korte rondleiding door kasteel Middachten door conservator Claas Conijn

Sessie 3

15.00 uur Camille Courbois, Het Nederlands Jachtmuseum

Musealisering van de jacht

De Stichting 'Het Nederlands Jachtmuseum' werd in 1967 opgericht en in 1973 opende het museum in kasteel Doorwerth zijn deuren. Het Jachtmuseum herbergt diverse unieke collecties, antieke wapens en objecten die jagers van alle tijden verzameld hebben om hun jachttherinneringen te koesteren, waaronder jachttrofeeën en een imposante verzameling opgezette vogels en zoogdieren. 'Het Nederlands Jachtmuseum' stelt zich ten doel de rol die de jacht in de samenleving speelt en heeft gespeeld in al zijn facetten te tonen. In een samenleving waarin jacht omstreden is geraakt, vormt dit een museale uitdaging.

15.20 uur Eugenie van Heijgen, masterstudent Wageningen Universiteit en Rijksuniversiteit Groningen

De jager of de gejaagde? Een analyse van het huidige debat rondom jachtpraktijken.

In de loop van de twintigste eeuw is jagen een beladen activiteit geworden waarin 'jagen' door sommigen als ontoelaatbaar wordt gezien. Dit heeft zich gemanifesteerd in een terugkerend debat waarin jachtpraktijken worden veroordeeld en jagers hun activiteit proberen te waarborgen. Hoe gaan jagers met dit debat om? En hoe kan je dit projecteren op een veranderende maatschappij waar andere perspectieven op mens-dier en mens-natuur relaties aanwezig zijn?

15.40 uur Discussie en vragen bij sessie

16.00 uur Jacht als onderzoeksthema. Terugblik door dagvoorzitter.

16.15 uur Borrel en afsluiting

Voor meer informatie over dit symposium kunt u terecht bij prof. dr. Yme Kuiper (y.b.kuiper@rug.nl) of Age Fennema (rentmeester@middachten.nl).

